

“สามเมือง สามดีวิถีสูง”

ส่งศิลป์สร้างสุขปี ๓

เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สนับสนุนโดย แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

“สามเมือง สามดี วิถีสุข”
สังศิลป์สร้างสุขปี ๒

ดำเนินการโดย เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สนับสนุนโดย แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จัดทำโดย
บรรณาธิการ
ออกแบบรูปเล่ม
พิสูจน์อักษร
จัดพิมพ์ที่
ภาพปกโดย

เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สุมาลี สุวรรณกร
สัญญา พานิชยเวช
สายฝน พานิชยเวช
อภิชาติการพิมพ์ อ.เมือง จ.มหาสารคาม
ด.ญ.นันทิยา ศรีสุธรรม โรงเรียนหนองหลวงศึกษา จังหวัดสกลนคร

ก่อนจะเป็น : เล่าเรื่อง สามเมือง สามดี วิถีสุข

“หากการสร้างสรรคงานศิลปะคือการสร้างความสุข การได้มีโอกาสเสพงานศิลปะถือว่าเป็นความสุขยิ่งนัก”

ในโอกาสที่เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีศิลปินและคนทำงานด้านศิลปะ ได้รวมตัวกันเพื่อสร้างสรรค์ จรรโลงงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้อยู่คู่อีสานและแผ่นดินไทย หลายปีที่ผ่านมานอกจากการร่วมกันระดมสมอง นำเอา ความคิดที่จะทำให้งานศิลปวัฒนธรรมได้สืบสานส่งต่อจากคนต้นแบบไปสู่เยาวชนคนต้นกล้ากิจกรรม“ส่งศิลป์สร้างสุข” ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร่วมกันทำ โดยจัดในรูปแบบ “ค่ายศิลปะเยาวชน” ด้วยการนำเอาศิลปะแขนงต่าง ๆ ไปถ่ายทอดให้กับเด็ก เยาวชน ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร

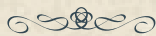
ปีนี้เราได้จัดต่อเนื่องเป็นปีที่ ๒ ได้เลือกพื้นที่เป้าหมาย ๓ จังหวัดคือ บึงกาฬ หนองบัวลำภู และสกลนคร โดย นำเอารูปแบบ “เมืองสร้างสรรค์ ๓ ดีวิถีสุข” เข้าไปถ่ายทอดเพื่อให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่นั้น ๆ ได้นำเอาเรื่องราวดีงาม ของบ้านเมืองตนเอง มาถ่ายทอดและนำเสนอผ่านสื่อสาขาต่างๆ ทั้ง วรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง หนังสั้น ละคร เพลง หมอลำ ภาพถ่าย ที่วิทยากรได้ไปแนะนำ ให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่ได้ถ่ายทอดออกมา

ความมุ่งหวังพวกเราตั้งใจว่า หากเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ได้รู้จักซาบซึ้งกับรากเหง้าประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ บ้านเมืองของตนเองแล้ว พวกเขาจะสามารถบอกเล่าเรื่องราวของเขาผ่านไปยังสื่อศิลปะต่างๆ ด้วยความภาคภูมิใจ พร้อมกับหันมาสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้กับสังคมและบ้านเมืองที่พวกเขาใช้ชีวิตอยู่ ผลลัพธ์ที่เกิดตามมานอกจากความสุข ที่ได้ทำแล้ว จะทำให้เขาห่างไกลจากสิ่งเสพติด ที่อยู่รายรอบอย่างรู้เท่าทัน

แม้ว่าเราจะเป็นเพียงกลุ่มคนเล็กๆ ที่ช่วยกันขยับเรื่องนี้ แต่อย่างน้อยหากมันสามารถสร้างแรงบันดาลใจ และ สร้างแรงกระเพื่อมให้เกิดขึ้นในหัวใจเด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้ พวกเขาคงจะสามารถส่งต่อความคิดดีๆ แบบนี้ไปยังเพื่อน คนอื่น ซึ่งนั่นคงจะเป็นสิ่งดีงาม หากเพียงเจตนารมณ์ที่พวกเราได้นำส่งมอบให้เขา จะทำให้เขาส่งต่อไปยังคนอื่น ๆ ใน ชุมชนบ้านเกิดเมืองนอนของเขาได้อย่างภาคภูมิใจ

ด้วยหัวใจอันมุ่งมั่นหวัง

สุมาลี สุวรรณกร สิงหาคม ๒๕๕๘

มุมหนึ่ง ณ บึงกาฬ

รัชนิกร ผิวสว่าง

“ภูตอกแหล่งพระธรรม คำล้ำยงพารา งามตาแก่งอาฮง
บึงโขงหลงเพลินใจ น้ำตกใสเจ็ดสี ประเพณีแข่งเรือ เหนือสุด
แดนอีสาน นมัสการหลวงพ่อใหญ่ ศูนย์รวมใจศาลสองนาง”

“บึงกาฬ” จังหวัดน้องใหม่ลำดับที่ ๗๗ ของประเทศไทย ซึ่งแยกพื้นที่การปกครองออกมาจากจังหวัดหนองคาย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ จากคำขวัญของจังหวัดบึงกาฬ สะท้อนให้เห็นว่าบึงกาฬเป็นจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ แวดล้อมไปด้วยภูเขาและน้ำตกที่สวยงาม พื้นที่ส่วนใหญ่ในจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีเขตพื้นที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวพรมแดน ซึ่งลำน้ำโขงบริเวณนี้มีจุดที่น่าสนใจคือ แก่งหินกลางลำน้ำ ชาวบ้านเรียกว่า “แก่งอาฮง” หรือ “สะดือแม่น้ำโขง” เนื่องจากเป็นจุดที่แม่น้ำโขงมีความลึกที่สุด

“แก่งอาฮง”ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับ “วัดอาฮงศิลาวาส” จึงมีความโดดเด่นทางด้านภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ที่มีเรื่องเล่าขานเป็นตำนาน

ภาพวาดโดย น.ส.เสาวภา สร้อยมาตย์
ร.ร.หนองหลวงศึกษา จ.สกลนคร

ซุ้มประตูวัดอาฮงศิลาวาส

เด็กร่วมค่ายบริเวณด้านหน้าศาลา
ในวัดอาฮงติดกับสระตือแม่น้ำโขง

เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปนามาช้านาน ซึ่งเป็นที่มาของปรากฏการณ์ “บั้งไฟ
พญานาค” จวบจนถึงปัจจุบัน

“วัดอาฮงศิลาวาส” นับเป็นอุทยานการศึกษาที่มีความงดงาม มี
เอกลักษณ์ที่เป็นความภาคภูมิใจของคนบึงกาฬมาหลายชั่วอายุคน การปลูกฝัง
ให้คนรุ่นใหม่มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ด้วยการปมเพาะกระบวนการ
อ่าน เขียน เรียน คิด ผ่านสื่อด้านศิลปวัฒนธรรมอันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นบทกวี
บทเพลง ภาพวาดหรือภาพถ่าย น่าจะเป็นสิ่งดีที่สามารถกระตุ้นให้พวกเขา
มีโอกาสได้นำเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดจิตสำนึกที่ดีงาม
ตลอดไป

เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพภายใต้
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัด
บึงกาฬ ได้ร่วมกันจัดโครงการ ค่ายเยาวชนศิลปินอีสานสัญจร สอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร ปี ๒ ระหว่างวันที่ ๓๐-๓๑
พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ วัดอาฮงศิลาวาส อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดโครงการ ดังนี้

๑. เด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ศิลปะที่อยู่ในตัวของศิลปิน ส่งต่อไปยังชุมชนและคนในชุมชนได้ร่วมกัน
เรียนรู้และสืบทอดต่อไป
๒. สร้างโอกาสให้ศิลปินได้เชื่อมโยงศิลปะและวัฒนธรรมสู่สังคมชายขอบ พร้อมนำเสนอภาพของสังคมที่มีอยู่
เชื่อมโยงมายังคนในสังคมเมืองผ่านบทกวี บทเพลง ภาพเขียนและภาพถ่าย
๓. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมจากศิลปิน สู่เด็กรุ่นใหม่ที่ต้องการเรียนรู้ในศิลปะ
แขนงนั้น ๆ มีความฝันและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน
๔. เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงศักยภาพ ทักษะและความสามารถผ่านงานศิลปะตามความถนัดและ
ความสนใจ นำเสนอให้ครอบครัว ชุมชนและสังคมถิ่นเกิดได้ชื่นชมและร่วมกันภาคภูมิใจ
๕. กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกล้าคิด กล้าแสดงออก มีจินตนาการในทางสร้างสรรค์และมีความเป็นผู้นำใน
การจัดตั้งเครือข่ายวรรณกรรมจังหวัดบึงกาฬ

วิทยากร โครงการศิลปินอีสานสัญจร สอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร

สำหรับค่ายเยาวชนศิลปินอีสานสัญจร สอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร ปี ๒ มีวิทยากรที่มีชื่อเสียงมาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่า ๔ ฐาน ได้แก่ ฐานบทกวี โดย คุณอังคาร จันทาทิพย์ กวีซีไรต์ ปี ๒๕๕๖ เจ้าของผลงาน “หัวใจห้องที่ห้า” ฐานแต่งเพลง โดย คุณนิต ลายสือ นักร้องนักแต่งเพลงชื่อดัง ฐานวาดภาพ โดย คุณโกสินทร์ ขาวงาม นักวาดภาพ และนักเขียนที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ สุดท้ายคือ ฐานการถ่ายภาพ โดย รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย รองนายกสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย อดีตอาจารย์ประจำคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นอกจากวิทยากรแล้วยังมีเจ้าของโครงการและผู้ประสานงานโครงการนั่นก็คือ คุณสุมาลี สุวรรณกร ประธานเครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาร่วมด้วย

บรรยากาศเย็นสบายในช่วงสาย ๆ ของวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นช่วงเวลาที่ยกกิจกรรมแรกได้เริ่มต้นขึ้นภายใต้ศาลาสำหรับทำกิจกรรม ริมฝั่งแม่น้ำโขง ณ วัดอาสงคิลาวาส นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จากต่างโรงเรียน ต่างอำเภอในจังหวัดบึงกาฬ จำนวนร้อยกว่าชีวิตต่างทยอยเดินทางมาถึงบริเวณค่ายฯ ด้วยจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน

เมื่อพี่เลี้ยงได้นำสมาชิกค่ายฯ เข้าสู่กิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น บรรยากาศจึงอบอวลไปด้วยมิตรภาพ ความสนุกสนานและเสียงหัวเราะ จนถึงช่วงเวลาของพิธีการ โดยนางสาวสุพัตรา บุตรเจริญ รองผู้อำนวยการโรงเรียนบึงกาฬ กล่าวรายงานถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบึงกาฬ นายคอมจันทร์ นาเมืองรักษ์ ประธานในพิธีเปิดค่ายเยาวชน ศิลปินอีสานสัญจร สอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร ปี ๒

คอมฉันทน์ นาเมืองรักษ์

ท่านผอ.คอมฉันทน์ นาเมืองรักษ์ ได้กล่าวว่า จังหวัดบึงกาฬเป็นจังหวัดน้องใหม่ก็จริง แต่มีความโดดเด่นในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสภาพภูมิศาสตร์ ที่เยาวชนคนบึงกาฬควรภาคภูมิใจและหันกลับมาช่วยกันอนุรักษ์ และสืบทอดความงดงามเหล่านั้นให้คงอยู่คู่เมืองบึงกาฬตลอดไป การสืบทอดมีหลายรูปแบบ แต่ถ้าทำในลักษณะสร้างสรรค์ที่เกิดจากการคิดหรือออกแบบผ่านงานด้านศิลปะนั้นย่อมจะมีคุณค่าทางจิตใจและหยั่งรากลึกได้ยาวนาน จึงได้ฝากให้สมาชิกค่ายฯได้ช่วยกันนำเสนอเรื่องราวของบึงกาฬผ่านสื่อศิลปะ และแสดงศักยภาพด้านการคิด การเขียน การวาดภาพ หรือการถ่ายภาพที่สะท้อนความงดงาม ความภาคภูมิใจในความเป็นบึงกาฬ ให้คนอื่นอื่นได้รู้จักจังหวัดบึงกาฬมากขึ้น

หลังจากนั้น คุณสุมาลี สุวรรณกร หรือพี่หน้อย ประธานเครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มาพูดคุยกับเด็ก ๆ ในหัวข้อ “สื่อศิลปวัฒนธรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่เมือง ๓ ดี วิถีสุข” หวังสร้างแรงบันดาลใจก่อนที่จะได้แยกย้ายกันไปสร้างสรรค์ผลงานตามฐานต่าง ๆ พี่หน้อย ได้เล่าถึงความเป็นมาโครงการก่อนจะเชื่อมโยงถึงลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของบึงกาฬ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็น “เมือง ๓ ดี” ได้แก่

๑. มีพื้นที่ดี คือ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความเป็นมายาวนานเหมาะแก่การเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วัดภูทอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว น้ำตกเจ็ดสี บึงโขงหลง หลวงพ่อพระใหญ่ ศาลเจ้าแม่สองนาง หรือวัดอาฮงศิลาวาสแห่งนี้

๒. มี ภูมิดี ซึ่งภูมิดีนี้ หมายถึง ภูมิปัญญาดี โดยเฉพาะการแปรรูปอาหารในท้องถิ่น เช่น แจ่วบอง ปลาสาม ปลาข้าวไข่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายถึงภูมิคุ้มกันดีคือการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งปวง โดยเฉพาะยาเสพติด และ

๓. มี สื่อดี สื่อนี้นอกจากจะเกี่ยวเนื่องกับเรื่องเล่าในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นตำนานหรือประวัติศาสตร์ สื่อนี้ยังหมายถึง ฐานความรู้ทั้ง ๔ ฐาน ได้แก่ ฐานทัศนศิลป์ (วาดภาพ) ฐานวรรณศิลป์ (แต่งกลอน) ฐานคีตศิลป์ (ฐานดนตรี) และฐานถ่ายภาพ ซึ่งสื่อดีนี้จะทำหน้าที่ถ่ายทอดความเป็นบึงกาฬไปสู่สายตาของนักท่องเที่ยวหรือคนในต่างพื้นที่ ซึ่ง

เยาวชนที่จะเรียนรู้ในฐานต่างๆ เหล่านี้ต้องสร้างสรรค์ผลงานโดยนำความเป็นบึงกาฬไปถ่ายทอดไม่ว่าจะเป็น บทเพลง บทกวี ภาพวาด หรือภาพถ่าย โดยจะคัดเลือกผลงานเพื่อไปแสดงในงานมหกรรมหนังสือภาคอีสาน ซึ่งจะจัดขึ้น ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ นี้

“รู้จัก รู้ใจ วิทยาการ” เมื่อพิธีกรกล่าวแนะนำวิทยาการให้สมาชิกชาวค่ายฯ ได้ทราบประวัติพอสังเขปแล้ว จึงเปิดโอกาสให้วิทยาการแต่ละท่านกล่าวแนะนำตัวเองผ่านบุคลิกและมุมมองชีวิตที่ตื่นเต้นและน่าติดตาม ดังนี้

อังคาร จันทาทิพย์ กวีซีไรต์แห่งมัธยาศีรี ขอนแก่น กวีผู้มี “หัวใจห้องที่ห้า” ได้ถ่ายทอดประสบการณ์สมัยวัยเรียนว่า ชอบแต่งกลอนมาตั้งแต่ครั้งเรียนชั้นมัธยม มีครูคอยกระตุ้นให้เขียนส่งไปลงนิตยสารต่างๆ ตั้งแต่ชั้น ม.๔ และเมื่อได้ตีพิมพ์ก็ดีใจมาก แต่ไม่มากเท่าความรู้สึก “ตกหลุมรัก” ในภวังค์บางอย่างที่เกิดขึ้นในความงดงามของถ้อยคำ ที่สอนให้เขารู้จัก “สัมผัสคำ” จน “สัมผัสใจ” ชอบอ่านหนังสือและชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากที่สุด ในช่วงเรียนปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขาได้เข้าเป็นสมาชิก “กลุ่มกวีหนุ่มหน้ารามฯ” ทำให้มีโอกาसानหนังสือมากขึ้น ความรู้หลากหลายที่ได้จากการอ่านได้หล่อหลอมให้เขามีมุมมองในด้านวรรณกรรมกว้างขึ้น จนมีผลงานกวีนิพนธ์หลายเล่ม เขาฝากประเด็นไว้อย่างน่าคิดว่า

“บทกวี เปรียบเหมือนสิ่งที่หล่อเลี้ยงใจ ถ้าเขียนได้ตามที่นึกคิด ก็สุขกับมัน ถึงตอนนี้ก็หลุดเต็มปากว่าหลงรักกวีนิพนธ์ ซึ่งไม่ต่างกับเวลาเรารักใครสักคน เราต้องพยายามทำให้ดีที่สุด”

อังคาร จันทาทิพย์

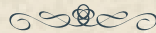
นิต ลายสี

ในขณะที่ นิต ลายสี ได้เล่าถึงเส้นทางสายดนตรีของตนว่า ขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนนอทรพิทยานุกูลนั้น เป็นเด็กวิทย์-คณิต วิชาที่เก่ง คือ “คณิตศาสตร์” ในช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นการแนะแนวทางการประกอบอาชีพยังแคบอยู่ รู้จักเพียงแค่ ครู แพทย์ วิศวกรและทหาร โดยเฉพาะค่านิยมของสังคม คืออยากให้บุตรหลานเข้ารับราชการ เขาจึงเลือกสอบตามเพื่อน ๆ โดยเลือกเอนทรานซ์คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งผลก็คือสอบไม่ติด เขาจึงเลือกเรียนต่อในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างที่เรียนนั้นได้เล่นดนตรีกับเพื่อน ๆ พร้อมกับฝึกแต่งเนื้อเพลงร้องเอง และพัฒนาความสามารถเรื่อยมาจนกระทั่งเรียนจบ แต่ก็ได้ประกอบอาชีพตามสาขาที่ร่ำเรียนมา เนื่องจากเขาผันตัวเองเป็นศิลปินเต็มตัวเพื่อพิสูจน์ให้ครอบครัวเห็นว่าสามารถเลี้ยงชีพจากสิ่งที่รักและชอบได้ ในตอนท้ายเขาได้ขับร้องบทเพลงที่เป็นผลงานของเขาเอง ผสานเสียงกีตาร์ เสมือนดั่งมนต์กล่อมใจสมาชิกชาวค่ายฯ ให้ทิ้งในความสามารถของความเป็นศิลปินที่มีอยู่อย่างเกินร้อย

โกสินทร์ ขาวงาม

โกสินทร์ ขาวงาม หนุ่มจากทุ่งกุลาเมืองร้อยเอ็ด เป็นน้องชายแท้ ๆ ของ ไพรินทร์ ขาวงาม กวีซีไรต์ ปี ๒๕๓๘ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เขาจะมีพรสวรรค์ในการแต่งบทกวีด้วย เคยมีผลงานกวีนิพนธ์ที่เข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ถึงสองครั้งคือ เมื่อปี ๒๕๕๐ รวมบทกวี “หมู่บ้านในแสงเงา” และปี ๒๕๕๓ รวมบทกวี “เมืองในแสงแดด” แต่เจ้าตัวอธิบายว่า งานจิตรกรรมคือสิ่งที่ถนัด เขาเป็นบัณฑิตสาขาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผลงานการันตีมากมาย เขาเล่าย้อนอดีตให้สมาชิกชาวค่ายฯ ฟังว่า เขาเริ่มเขียนรูปได้ตอนเรียนประถม ด้วยความรู้สึกมีปมในใจว่าเป็นเพียงเด็กศิลปะท้ายห้อง เมื่อเทียบกับคนอื่น ๆ แต่ด้วยแรงบันดาลใจอยากมีอัตลักษณ์ในตัวเอง เขาย้ำว่า “เราอยากเอาความละเอียดอ่อนในตัวเราเป็นผู้นำคนบ้าง” เขาฝากแนวคิดไว้ว่า “คนเราต้องมีวัตถุประสงค์เป็นตัวของตัวเองก่อน คือต้องมีแรงผลักดันจากตัวเอง เทคนิคมันฝึกฝนกันได้ แต่วัตถุประสงค์บางอย่างในชีวิตเราใครก็มาเป็นแทนเราไม่ได้ คนเราถึงเก่งแค่ไหน ถ้าไม่สามารถสื่อถึงใจได้ก็เท่านั้น เหมือนเราวาดรูป เราเอาเทคนิคมาแปะบนรูปแต่ถ้าไม่มีความรู้สึกก็ยากลำบากเหมือนกัน....”

รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย ข้าราชการบำนาญวัยเจ็ดสิบเศษแต่สีหน้าเปี่ยมไปด้วยรอยยิ้ม สะพายกล้องถ่ายรูปคู่ใจควรวละ ๒ ตัว บอกเล่าความฝันให้สมาชิกค่ายฯ ฟังว่า ชอบ “การถ่ายภาพ” มาตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นวัยรุ่น แต่วิชาที่ชอบและถนัดเมื่อครั้งเป็นนักเรียนคือ “คณิตศาสตร์” เพราะที่บ้านค้าขาย ส่วนคณะที่ชอบคือ “คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์” ด้วยเหตุและปัจจัยหลายอย่างทำให้ท่านได้เรียนต่อคณะเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเป็นอาจารย์สอนที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จวบจนเกษียณอายุราชการ ด้วยความชอบในเรื่องของการถ่ายภาพทำให้ท่านได้ฝึกฝนและค้นหาความฝันของตัวเอง โดยไม่ให้กระทบต่องานประจำ แต่กลับบูรณาการสอนวิชาการถ่ายภาพแก่นักศึกษาเพื่อผลิตสื่อทางการเกษตร เป็นต้น

นอกจากนี้ท่านยังเป็นนักเขียนในวารสารทางการถ่ายภาพหลายฉบับ เป็นกรรมการตัดสินการถ่ายภาพในระดับประเทศ จึงนับว่าท่านเป็นผู้มีความสามารถและมีคุณสมบัติต่อวงการถ่ายภาพมาตลอดช่วงเวลาอันยาวนาน แม้ปัจจุบันท่านก็ยังคงถ่ายภาพและสอนเทคนิคการถ่ายภาพให้ผู้สนใจด้วยรอยยิ้มแห่งความเป็นกัลยาณมิตร ด้วยความศิลปินนักถ่ายภาพอย่างแท้จริง โดยแม้แต่เด็ก ๆ ที่ไม่รู้เรื่องการถ่ายภาพแต่แค่สนใจ ท่านก็ยินดีสอนให้แบบหมดเปลือก

ในขณะที่ผู้นำชุมชนอย่าง เทิดศักดิ์ กงระหัด ผู้ใหญ่บ้านบ้านอาฮอง ประชาญ์ชาวบ้านลูกน้ำโขงชาวแก่งอาฮองโดยกำเนิด ได้มาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นมาของวัดอาฮงศิลาวาส และแก่งอาฮองได้รู้จัก ทำให้สมาชิกชาวค่ายฯ ตื่นตาตื่นใจมากที่ได้รับฟังเรื่องราว “รู้จักเมืองพญานาค รู้จักวัดอาฮอง รู้จักบึงกาฬ” โดยเฉพาะความเชื่อเกี่ยวกับแก่งอาฮองที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตำนาน “บั้งไฟพญานาค” จากผู้ที่ได้รับรู้ได้เห็นเรื่องราว ปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับแก่งอาฮองมาตลอดช่วงเวลาเกือบหกสิบปี ทำให้สมาชิกชาวค่ายฯ มีความเข้าใจประวัติความเป็นมาของวัดอาฮงศิลาวาสและแก่งอาฮองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการอ่านตำราในห้องเรียนหรือการสืบค้นผ่านเว็บไซต์เหมือนที่ผ่านมา แต่วันนี้ได้ข้อมูลอัน

รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย

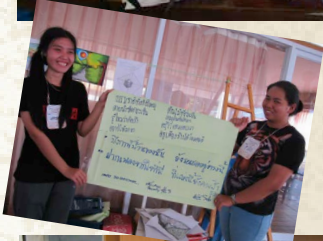
เทิดศักดิ์ กงระหัด

เปี่ยมคุณค่าซึ่งนับเป็นวัตถุดิบชิ้นสำคัญในการนำมาสร้างแรงบันดาลใจเพื่อสร้างสรรค์ผลงานต่อไป เหลือเวลาเล็กน้อยก่อนจะถึงเวลาพักเที่ยง สมาชิกชาวค่ายฯ จึงได้แยกย้ายเข้าฐานการเรียนรู้ตามความสนใจและสร้างสรรค์งานร่วมกับศิลปิน

ฐานการเขียนวรรณศิลป์

พอรู้จักวิทยากรมากแล้ว แต่ละคนก็แยกย้ายไปตามฐานที่ตัวเองสนใจ ฐานวรรณศิลป์หรือฐานแต่งกลอน วิทยากรประจำฐานได้แก่ อังคาร จันทาทิพย์ กวีซีไรต์ ปี ๒๕๕๖ ได้เลือกสถานที่บริเวณระเบียงโรงแรมแก่งอาง ซึ่งถือว่าเหมาะสำหรับการสร้างแรงบันดาลใจ ลมพัดเย็นสบาย พัดกลิ่นไอของแม่น้ำโขงเชื่อมโยงจินตนาการสู่อ้อมกอดของผู้มีใจรักบทกวีอย่างเต็มเปี่ยม

กวีซีไรต์เริ่มต้นกิจกรรมด้วยการนำกลอนสุภาพหรือกลอนแปดมาทบทวนฉันทลักษณ์ เด็ก ๆ ค่อนข้างกับรูปแบบคำประพันธ์นี้มากกว่าคำประพันธ์ประเภทอื่นจึงใช้เวลาไม่นานนัก หลังจากนั้นจึงให้เด็ก ๆ ได้ลงมือแต่งกลอนสุภาพคนละ ๒ บท ขอบข่ายเนื้อหาให้เป็นเรื่องใกล้ตัวของตัวเองให้มากที่สุด เวลาผ่านไปเกือบสองชั่วโมง เด็ก ๆ ก็ทยอยนำผลงานมาให้วิทยากรตรวจ ตรงจุดนี้เด็ก ๆ ได้กล่าวถึงความประทับใจในตัววิทยากรว่า แม้ท่านจะเป็นกวีซีไรต์มีชื่อเสียงแต่ท่านก็มีความเป็นกันเอง และให้คำชี้แนะที่มีประโยชน์ในเรื่องของการแต่งกลอนว่า ควรใช้ภาษาง่าย ๆ คำง่าย ๆ แต่เข้าถึงจิตใจคนอ่าน เด็ก ๆ เต็มใจรับฟังคำแนะนำจากวิทยากรและมีแรงบันดาลใจในการปรับปรุงผลงานตนเองให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ฐานทัศนศิลป์

ฐานทัศนศิลป์หรือฐานวาดภาพ วิทยากรประจำฐานได้แก่ โกสินทร์ ขาวงาม ซึ่งเลือกที่จะปักหลักอยู่ที่ศาลากิจกรรม ครูโกสินทร์ ได้ให้เทคนิคการวาดภาพวิวทิวทัศน์ด้วยเทคนิคสีน้ำ เทคนิคการวาดภาพเหมือนด้วยดินสอครีออน เทคนิคการวาดภาพผู้หญิงด้วยถ่านชาร์โคลที่ให้ความรู้สึกบางเบาว่าและสามารถเกลี่ยแสงเงาได้ง่ายกว่า และเทคนิค

การลงสี เพื่อให้เกิดความเสมือนจริง รวมถึงการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการวาดรูปในคอมพิวเตอร์ โดยใช้เมาส์ปากกาและใช้โปรแกรมวาดภาพในคอมพิวเตอร์ที่สามารถปรับตั้งค่ากระดาษ และสีที่ต้องการระบายได้ ทำให้ภาพออกมามีสีสันที่วาดจริง และกลเม็ดเคล็ดลับในการลงน้ำหนักแสงเงา การจับดินสอ การลงน้ำหนักเส้น การแสดงอารมณ์ผ่านภาพ เด็ก ๆ ในฐานต่างตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า รู้สึกสนุกและปลื้มปิติในตัวครูโคสสินทร์มาก จึงตั้งใจวาดภาพ และผลจากเทคนิคที่ท่านสอนก็ทำให้ผลงานแต่ละคนออกมาดูดีกว่าเดิมมาก ซึ่งผลงานในวันนั้นเป็นภาพวิวทิวทัศน์ของอาซงและภาพล้อตัวครูโคสสินทร์เอง

ฐานแต่งเพลง

ฐานคีตศิลป์หรือฐานแต่งเพลง วิทยากรประจำฐานได้แก่ นิด ลายสือ ได้เลือกจุดชมวิวมแม่น้ำโขงด้านหน้าวัดฉิ่งของวัดอาซงศิลาวาส ซึ่งบรรยากาศเงียบสงบเหมาะสำหรับการเขียนบทเพลงและนำมาใส่ทำนองกีตาร์ แล้วร้องคลอเบา ๆ

ครูนิด เกริ่นนำด้วย “อ่านบทกลอนแล้วร้องให้ ฟังเพลงได้ตลอดคืน” คือส่วนหนึ่งของบทเพลง “ลมหายใจของความคิดถึง” เด็ก ๆ ฐานแต่งเพลงยังได้ฟังยังมีแรงบันดาลใจและทั้งในความสามารถรอบด้านของครูนิด ซึ่งนอกจากบทเพลงจะไพเราะแล้ว ความหมายของเนื้อเพลงยังลึกซึ้งอีกด้วย

ครูนิดกล่าวว่า “เราต้องรู้จักฟังให้เป็น คือ ฟังให้เข้าใจ และเราต้องรู้จักอ่านให้เป็น คือ ควรซาบซึ้งในเนื้อหาที่อ่าน อ่าน+ฟัง คือ การสร้างสรรค์ผลงานเพลง” เมื่อเด็ก ๆ ได้รู้จักองค์ประกอบของเพลง (จังหวะ ทำนอง เนื้อร้อง และคนร้อง) และได้เรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานเพลง ทั้งการคิดเนื้อเพลง ทำนองเพลง รวมถึงสิ่งที่สำคัญที่จะเป็นกรอบของการกำหนดขอบเขตเนื้อเพลง คือ ชื่อเพลง ซึ่งวิทยากรได้สอนทุกขั้นตอนโดยละเอียดจนทำให้ทุกคนในฐานสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานเพลงได้ด้วยตนเอง นับว่าเป็นกิจกรรมที่น่าประทับใจมาก

ฐานถ่ายภาพออกนอกสถานที่หาภาพสวยๆ

ฐานสุดท้ายคือฐานการถ่ายภาพ มีวิทยากรคือ รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย หรือ อาจารย์ปู่ ของเด็ก ๆ ได้ขอใช้โรงฉันของวัดอาสงศิลาวาสเป็นห้องเรียนทฤษฎี ก่อนออกไปปฏิบัติโดยทดลองถ่ายภาพรอบบริเวณวัดที่มีโชดหินวางเรียงรายอย่างงดงาม ทั้งจุดชมวิวดะดือแม่น้ำโขง ประจวบกับเป็นวันหยุดราชการทำให้มีนักท่องเที่ยวมาแวะชมแก่งอาสงเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เด็ก ๆ ได้เก็บภาพถ่ายหลากหลายบรรยากาศด้วยเทคนิควิธีการถ่ายภาพในแบบฉบับที่ได้รับคำแนะนำจากมืออาชีพ

ซึ่งรศ.สุวัฒน์ แม้จะเป็นข้าราชการบำนาญที่มีอายุ ๗๐ กว่าปีแล้ว แต่ไฟพลังในการถ่ายทอดความรู้ ยังโชดในช่วงอยู่ ความรู้ที่ท่านได้สอนเด็ก ๆ เริ่มตั้งแต่การสอบถามอย่างใกล้ชิด สอนให้รู้จักคิดที่เราต้องการจะสื่ออะไรจากภาพที่ถ่าย จะถ่ายอะไรมุมไหน จะให้อะไรเป็นจุดเด่น รวมไปถึงการถ่ายภาพด้วยมือในเวลาที่ไม่มียกกล้อง

นอกจากนี้อาจารย์ยังได้เล่าประสบการณ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ยิ่งในวงการถ่ายภาพ การหยอกล้อด้วยคำพูดและแวตตาที่เป็นมิตรกับเด็ก ๆ ทำให้พวกเขามีพลังกล้าคิด กล้าถามเทคนิคต่างๆ ในการถ่ายภาพ จนทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ประจักษ์แก่สมาชิกชาวค่าย

เล่าเรื่องซีไรต์ผ่านหัวใจห้องที่ห้า

กิจกรรมในช่วงกลางคืน “มองวรรณกรรมอีสานผ่านนักเขียนซีไรต์” เป็นครั้งแรกที่ผู้จัดการค่ายฯ (อ.รัชนิกร ผิวสว่าง) ได้ร่วมเสวนาแบบเป็นทางการร่วมกับ อังคาร จันทาทิพย์ กวีซีไรต์ปี ๕๖ ท่ามกลางบรรยากาศได้แสงเทียน หมู่ดาว พรราวพราว กลางทุ่งหญ้า เพื่อเพาะกล้าวรรณกรรมรุ่นใหม่ ณ ริมฝั่งโขง

ผู้ร่วมเสวนาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และบอกเล่าแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือ โดยมีจุดเริ่มต้นคล้าย ๆ กันคือ เริ่มจากการอ่านหนังสือ และพยายามฝึกทักษะการเขียน โดยเริ่มเขียนจากสิ่งใกล้ตัว เกี่ยวกับรากเหง้าของตัวเอง และบ้านเกิด พยายาม

เสนอมุมมองของความเป็นคนอีสานผ่านตัวอักษรให้คนในท้องถิ่นอื่นรับรู้ “วรรณกรรมอีสาน” ถือเป็นปัจเจกบุคคลของความเป็นคนอีสาน ได้ผ่านการนำเสนอของนักเขียนอีสานมาหลายช่วงหลายสมัย โดยเฉพาะผลงานที่มีรางวัลซีไรต์การ์ตูนดีเด่นภาพนั้นมีนักเขียนอีสานได้รับรางวัลดังกล่าวแล้ว ๓ ท่าน เริ่มจาก คำพูน บุญทวี (ยโสธร) นวนิยายเรื่อง “ลูกอีสาน” ไพโรจน์ทร์ ขาวงาม (ร้อยเอ็ด) รวมบทกวีเรื่อง “ม้าก้านกล้วย” และ อังคาร จันทาทิพย์ (ขอนแก่น) รวมบทกวี “หัวใจห้องที่ห้า” จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า ผลงานที่แสดงตัวตนของคนอีสานนั้นได้รับการยอมรับในเวทีระดับอาเซียนด้วยความภาคภูมิใจ ในช่วงทำอสังการ จันทาทิพย์ ได้อ่านบทกวีบางสำนวน จากรวมเล่มบทกวี “หัวใจห้องที่ห้า” เนื้อความบอกว่า

ในกระเป๋าสัมภาระ

.....

๒.

ส่งรานต์กลับบ้าน แล้วจากบ้าน
เอ๋ยปีหนึ่ง ไม่ทันนาน ผ่านแล้วหนอ
ต้นสายธารเคยผ่านไหล ไม่อยู่รอ
ไร้คนห่อข้าว แจ่วบอง – ต้องเดินทาง
สร่งน้ำพระ เคยรดน้ำดำหัว
สร่งกระดุก เมื่อตัวแม่ไกลห่าง
ธรรมดาของชีวิต เอ๋ยติดค้าง
ขาดบางอย่าง คอยบางสิ่ง – ประวิงเวลา
ก่อนจากเรือนเหมือนร้องรอห่อข้าวแม่
แต่งดูแล ไว้กึ่งกลางทางเบื้องหน้า...
ภาพคนอื่นหอบ หิ้ว แบก หามมา
ขวกไชว่ ซานซาลา แน่นท่ารถ

ข้าวเย็นในวันที่พายุพัด ไฟดับทั้งเมือง

สัมผัสระชอนซุกทุกซึ่สุขไว้
เดินทางไกล ทางไกลกว่าภาพปรากฏ
บรรทุกอาหาร ซ่อนระทด?
เคลื่อนย้ายหยาดเหงื่อหยด – อพยพ!
พื้นที่ กาลเวลาแน่นกระซิบ
ทุกครั้งกลับแล้วไกลบ้าน ชาวสาร ประสบ
กับตัวเองและคนอื่นหมื่นแสนพบ
ชีวิตทบ เงื่อนไขถม ซ้ำมพรมแดน
พัน ไม่พัน จริง ผันอันทอดวาง
ปลูกและสร้าง ทางเลือก เปลือกหรือแก่น
ภาพเบื้องหน้า ข้าพเจ้ายากตอบแทน
ขณะรถทัวร์แล่นห่างซานซาลา...

๓.

จากเข้าสู่ค้ำ หอมล้ากลิ่น
อย่างเคยชินเปิดกระเป๋่า เก็บเสื้อผ้า
ห่อข้าว! ไม่คาดคิด มีติดมา!
และเหมือนว่ายังอุ่นมือ ตื้อตันใจ
ปลายสายโทรศัพท์จากพี่สาว...
ไม่ทันเปิดห่อข้าว... น้ำตาไหล
ล้นเครือ แว่วก้องมาแสนไกล...
“เอื้อยห่อข้าวให้ไปกินแลง...”
มัญจาคีรี – กรุงเทพฯ

๑๖-๑๗ เมษายน ๒๕๕๔

ก่อนที่ทุกคนจะแยกย้ายกันในค่ำคืนนี้ ได้รับเกียรติจากท่าน ผอ.สายชล ลinghamสุวรรณ มาร่วมสร้างบรรยากาศอบอุ่นด้วยการขับขานบทกวี บทเพลงอันไพเราะ ขับกล่อมหัวใจของเด็ก ๆ ชาวค่าย ในเพลง “เหนื่อยไหมเจ้าสายลม” ให้แบ่งบานด้วยมิตรภาพ และรอยยิ้มที่เปี่ยมไปด้วยความสุขและสนุกสนาน แม้ท้องฟ้าจะมีดมิดครึ้มฟ้าครึ้มฝน ไฟดับมืดไปทั่วอาณาบริเวณแต่ไฟในใจของเด็ก ๆ ทุกคนกลับลุกโชนมีแรงบันดาลใจมีพลังในการต่อยอดความฝันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าได้อย่างแน่นอน

วันสุดท้าย เด็ก ๆ เริ่มต้นเช้าวันใหม่ด้วยการพร้อมใจกันตื่นขึ้นมาสูดอากาศบริสุทธิ์ไว้เต็มปอด ยืดเส้นยืดสาย ขยับกายประกอบเพลงริมฝั่งแม่น้ำโขงเกือบครึ่งชั่วโมง ก่อนจะแยกย้ายกันไปทำภารกิจส่วนตัว รับประทานอาหารเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ฐานการเรียนรู้อีกครั้งด้วยพลังใจเต็มร้อย

การเข้าค่ายผ่านล่วงถึงช่วงบ่ายของวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ผลงานจากฝีมือชาวค่ายทุกฐานการเรียนรู้ได้สำเร็จลงพร้อมเข้าสู่กระบวนการนำเสนอประกอบการสะท้อนแนวคิด จินตนาการที่เชื่อมโยงในการสื่อความหมายของความเป็นบึงกาฬทั้งบทกวี ภาพวาด ภาพถ่ายและปิดท้ายด้วยบทเพลงของชาวค่าย

ประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนในครั้งนี้ แสดงออกผ่านแววตาของเด็ก ๆ ที่สื่อถึงความประทับใจในบรรยากาศของการเข้าค่าย จะเป็นอีกแรงจูงใจหนึ่งให้เด็กรักคิดปะ รักความดีงามและวัฒนธรรมของตนมากยิ่งขึ้น จนมีเสียงเรียกร้องอยากให้มีการจัดค่ายลักษณะเช่นนี้อีกในโอกาสต่อไป ดังบทเพลง “รอเธอหวนมา” ที่เด็ก ๆ บึงกาฬช่วยกันแต่งและขับร้องก่อนปิดค่าย

“รอเธอหวนมา”

ธรรมชาติที่กว้างใหญ่	ต้นไม้ที่ร่มเย็น
สายน้ำพัดกระเซ็น	ลมเย็นพัดมา
รู้ใหม่ว่าคิดถึง	ตรึงใจตลอดเวลา
อยากให้มาอยู่เคียงได้ไหมคนดี.....	
บึงกาฬบ้านของฉัน	จะรอเธออยู่ตรงนี้
ฝากเพลงฝากใจที่มี	ที่นี่เรายังเฝ้ารอ.

ระยะเวลาสองวันหนึ่งคืนที่ได้อยู่ร่วมกันด้วยมิตรภาพ และการได้รับแนวคิดเพื่อสร้างสรรค์งานของตนเองนั้นทำให้เด็ก ๆ บึงกาฬเกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่นแผ่นดินเกิดของตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะผลงานที่ร่วมกันสร้างสรรค์ออกมา นั้น แม้จะยังไม่ดีที่สุด แต่ก็มั่นใจได้ว่าเด็ก ๆ กลุ่มนี้จะเป็นเมล็ดกล้าที่รอวันเติบโตใหญ่จนสามารถออกดอกผลิข้อหรือแตกกอทางความคิดได้อย่างงดงาม สร้างพลังความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬอย่างแน่นอน

ใต้แสงดาว พราวแสงเดือน เกลื่อนแสงฝัน
สาดแสงจันทร์ ส่องแสงใจ ใส่แสงสี
เปรียบเปลวเทียน เป็นเปลวทอง ฟองซีวี
สร้างถิ่นนี้ เป็นถิ่นทาง สร้างสรรค์คำ

รัชนิกร ผิวสว่าง

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ศิลปะแบ่งบานที่ภูพานน้อย

เกศินี จุฑาวจิตร

อยากฝากความคิดถึงให้ถึงคนไกล
ลูกจากมาหนึ่งวันเหมือนนานแสนนาน
บ่าสบายกระเป๋าสใส่ความมุ่นม่น
รักจากพ่อแม่ นั่นคือแรงพลัง
ขอฝากความคิดถึงไปกับสายลม
แม้เส้นทางก้าวเดินจะยากแค่ไหน
ดาวบนดินถิ่นนี้ หนองบัวลำภู
เราต่างคนก็มีจุดหมายเดียวกัน

อยากฝากความหวังเอยให้ไปถึงบ้าน
นั่งมองดาวบนฟ้าแค่เพียงลำพัง
หวังให้สิ่งที่ฝันพบเจอหนทาง
ช่วยต่อเติมความหวังและกำลังใจ
ยามความเหงาพร่างพรอมลงบนหัวใจ
จะก่อสร้างความภูมิใจให้คนที่บ้าน
สิ่งที่ได้เรียนรู้คือแสงสร้างสรรค์
อุปสรรคผลักดันให้ฝันเป็นจริง.

เสียงเพลงหนัก ๆ ที่มีเพียงกีตาร์เป็นเครื่องกำกับและให้จังหวะ ดังกังวานไปทั้งลานหินในคืนเดือนมืด บางช่วงของบทเพลงกรีดหัวใจทั้งคนร้องและคนฟังให้เหงาลึก ทว่าบางตอนก็เปี่ยมด้วยพลัง พร้อมที่จะสู้และทำฟันกับอุปสรรคนานัปการ

เพลงนี้มีชื่อว่า “สายลมแห่งความคิดถึง” เป็นบทเพลงที่เกิดจากการ “ต่อ แต่ง เติม” ของบรรดาเยาวชนที่มาเข้าค่ายศิลปะกันที่ภูพานน้อย จังหวัดหนองบัวลำภู ดินแดนแห่ง “ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อุทยานแห่งชาติภูเก้า ภูพานคำ แผ่นดินธรรมหลวงปู่ขาว เด่นสกาวถ้ำเอราวัณนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน”

เวลาสองคืน สามวัน บนลานกว้างของภูพานน้อยที่ใครหลายคนเคยมาทางเดินท์ นอนชมดาวที่วิวาวอยู่ลิบ ๆ ได้กลายเป็นแหล่งรวมความฝันของพวกเขา เด็ก ๆ และเยาวชนกว่า ๑๐๐ คนจากหลายโรงเรียนในจังหวัด บ้างแบกความมุ่งมั่นมาเต็มสองบ่า บ้างมาแบบกล้า ๆ กลัว ๆ กลัวที่จะไปให้ถึงฝัน กลัวที่จะล้มลงกลางครั้น กลัวกระทั่งไม่มีใครให้อภัยพักในยามที่เหนื่อยล้า ด้วยเส้นทางชีวิตอาจไม่เรียบง่ายเป็นเส้นตรง แต่มันคงลดเลี้ยว ทอดตัวเลื้อยไปแบบเดียวกับเส้นทางการขึ้นมาบนเทือกเขาแห่งนี้

นิต ลายสื่อ

“เวลาที่อยู่ในค่ายเพียงเท่านี้ สิ่งที่เรา คิดป็นทำได้ดีที่สุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ” นิต ลายสื่อนักเขียน นักแต่งเพลง และนักร้อง ซึ่งเป็นวิทยากรคนหนึ่งของค่ายบอกฉันเช่นนั้น แรงบันดาลใจสำคัญที่สุด เพราะนั่นคือบันไดก้าวแรกหรือหน้าต่างบานแรกที่เปิดออกสู่โลกกว้างอันทำให้เราได้ค้นพบ “ตัวตน” ที่แท้จริง

ครูวสุ ห้าวหาญ

“ค่ายศิลปินอีสานสัญจร สอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร” นี้ จัดขึ้นโดย เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมี อ.สุมาลี สุวรรณกร ประธานเครือข่ายศิลปินภาคอีสาน เป็นผู้ประสานงาน ภายใต้การสนับสนุนของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

“จุดมุ่งหมายหลัก คือ การส่งต่อศิลปวัฒนธรรมอีสานจากศิลปินไปยังชุมชนและคนในชุมชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน อย่างน้อยที่สุดก็จะทำให้เขาเกิดความตระหนักรู้ในคุณค่า ภูมิใจกับภูมิปัญญาอีสาน เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงศักยภาพที่อาจจะยังซ่อนตัวอยู่ และให้เขาได้ทดลองทำตามความคิดความฝันของตนเอง” อ.หน้อย- สุมาลี ขยายความถึงวัตถุประสงค์ของการตระเวนจัดค่ายเยาวชนใน ๓ จังหวัดของปีนี้ คือ บึงกาฬ หนองบัวลำภู และสกลนคร

ในค่ายศิลปินสัญจร มีอยู่ ๔ฐานการเรียนรู้ คือ วรรณกรรม, เพลง, จิตรกรรม และถ่ายภาพ เด็กๆ ได้มีโอกาสเลือกที่จะเข้าฐานใดก็ได้ตามความสนใจและความใฝ่ฝันของตนเอง แต่เขาจะต้องอยู่ในฐานนั้นตลอดสามวัน เพื่อพัฒนาและฝึกฝนทักษะกับวิทยากรที่มี Profile ยาวเหยียด เช่น วสุ ห้าวหาญ และ นิต ลายลือ กับฐานเพลง, อังคาร จันทาทิพย์ ฐานวรรณกรรม, เพลง วัฒนธรรม ฐานจิตรกรรมหรือภาพวาด และ รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปรัตธีชัย กับฐานการถ่ายภาพ เป็นต้น

วิทยากร

วิทยากรทั้งหมดล้วนเป็นผู้มีชื่อเสียงที่ได้รับการยอมรับในวงการศิลปะแต่ละแขนง หลายคนอยู่ในช่วง “ขาขึ้น” แต่พวกเขาก็พร้อมใจกันสละเวลามาช่วย “ปั้นฝัน” ให้กับเด็ก ๆ และเยาวชนคนที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองใหญ่ที่แทบไม่มีกระทั่ง “ครูสอนศิลปะ” ในโรงเรียน มีพักต้องพุดถึงโรงเรียนเอกชนที่สอนเสริมทักษะการร้อง เล่น เต้น แสดง แบบแพง แล่นแพง

“ผมเองก็เติบโตมาจากค่ายวรรณกรรมในโรงเรียน คือเราชอบการขีดเขียนอยู่แล้ว ค่ายวรรณกรรมมันตอบโจทย์นะ มันเป็นเวทีที่เราได้พบนักเขียน ให้เขาได้มีโอกาสวิจารณ์งานเรา มันได้เรียนรู้ แต่เราต้องฝึกต่อนะ” อังคาร จันทาทิพย์ กวีซีไรต์ เจ้าของผลงาน “หัวใจห้องที่ห้า” ทบทวนถึงชีวิตในค่ายวรรณกรรมของตนเอง และด้วยเหตุนี้เอง หากไม่ติดภารกิจใดๆ เขาก็จะมาด้วยทุกครั้ง

บงกช เมืองสนธิ์ และ อังคาร จันทาทิพย์

“การได้เข้ามาเรียนรู้ศิลปะ อาจไม่ได้จำเป็นว่าจะต้องก้าวเข้ามาสู่การเป็นศิลปินอาชีพ แต่อย่างน้อยที่สุด ศิลปะก็เป็นเครื่องมือของการขัดเกลาจิตใจ” นิด ลายลือช่วยต่อเติม ฉันเห็นด้วยอย่างยิ่ง ศิลปะคลายทุกข์ สร้างสุข และในอีกมุมหนึ่งของความงดงามของค่ายนี้ที่ฉันเห็นคือ นอกจากจะเป็นการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ ถ่ายทอด ต่อยอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งแล้ว ยังเป็นการสร้าง “พื้นที่” ให้กับศิลปินในท้องถิ่นอีกด้วย

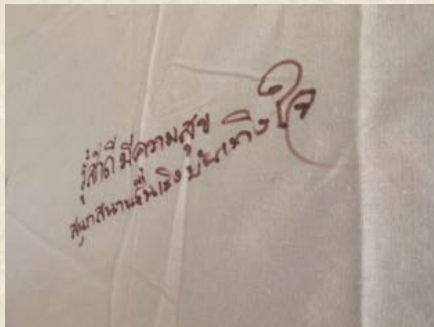
เพลง วัดสาร เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น เพลง เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมอันทรงคุณค่าอีกคนหนึ่งของเมืองไทย เขาสร้าง “หอศิลป์” ขึ้นในบ้านของตนเองที่อยู่ลึกเข้าไปในหมู่บ้านเล็กๆ กว่า ๑๕ ปีแล้วที่เพลงได้ต่อสู้และหยัดเยียนทำงานศิลปะในฐานะที่เป็น “อาชีพ” เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ด้วยความรักและความมุ่งมั่นร่วมกับอุดมการณ์ “ลมๆ แล้งๆ” ที่คนรอบข้างไม่เข้าใจ แต่จนถึงวันนี้ เขาได้พิสูจน์ตัวเองให้ครอบครัวและชุมชนประจักษ์แล้วว่า การทำงานอย่างมุ่งมั่นและหมั่นฝึกฝนพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ สามารถทำให้เขามี “ที่ยืน” บนผืนผ้าใบ เป็นไอคอนให้กับรุ่นน้องๆ คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นอาจารย์และเป็นแบบอย่างให้กับใครๆ อีกหลายคน

เพลง วัฒนธรรม กับ วิทยาการฐานวาดภาพ

นอกจากเพลงแล้ว ฉันก็ได้มีโอกาสรู้จักกับพ่อบงกช เมืองสนธิ เจ้าของนามปากกา “ฮอยล้อ” อดีตพ่อค้าขายผลไม้อยู่ข้างร้านสะดวกซื้อ ฮอยล้อ ไม่ใช่แค่ขายขายผลไม้ แต่เป็นปราชญ์พื้นบ้านด้านวรรณกรรม เป็นนักคิด นักอ่าน นักเขียนที่มีผลงานเรื่องสั้นและบทกวีตีพิมพ์นับร้อยชิ้นอยู่ในสวนอักษร และฉันก็ได้รู้จัก แม่กรมศิลป์ ดวงจันทร์ หญิงสูงวัย ภูมิปัญญาแห่งหนองบัวลำภูที่มีรางวัลระดับชาติหลายรางวัลเป็นเครื่องรับประกันความรู้ ความสามารถ ในยามสอนเด็ก ดวงตาและรอยยิ้มของเธอเปี่ยมล้นด้วยความรักและความเมตตาต่อเด็กน้อย วาจาที่พร่างพรูออกมา คือ ภาษา กวีชัด ๆ ยิ่งในยามที่เอื้อนเอ่ยกลอนลำ และสรภัญญะ ฉันก็ได้เห็นกระทั่งความสุขที่มันกระโดดออกมาจากดวงตา

เด็ก ๆ เยาวชนค่ายภูพานน้อยร้องเพลงผลงานของตนเอง

นพ.ศราวุธ สันตินันตรักษ์ , สุมาลี สุวรรณกร , ดร.สุวิทย์ รัตนปัญญา

นายแพทย์ศราวุธ สันตินันตรักษ์ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู หนึ่งในภาคีเครือข่ายที่ร่วมสนับสนุนโครงการ กล่าวว่า เด็ก ๆ เยาวชนค่ายภูพานน้อยร้องเพลงผลงานของตนเอง “ในฐานะที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น เราได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า เราจะเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ ผู้คนจะต้องมีวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีแบบพอเพียง ซึ่งการจัดค่ายแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนเอง และมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ในปีหน้า เราได้วางแผนด้านงบประมาณแล้ว อาจจะจัดเป็นค่ายศิลปะรวมหลาย ๆ แขนงด้วยกันแบบนี้ หรืออาจจัดแยกเป็นค่ายเฉพาะก็ได้”

ประกายไฟได้ถูกจุดขึ้นแล้ว ทั้งชุมชนและท้องถิ่นต่างก็เห็นความสำคัญ พร้อมร่วมมือร่วมใจกันเพื่ออนาคตของเด็ก ๆ ของพวกเขาที่จะเติบโตขึ้นอย่างปลอดภัยจากสื่อร้าย ภายใต้พื้นที่สร้างสรรค์

“... เราต่างคนก็มีจุดหมายเดียวกัน อุปสรรคผลักดันให้ฝันเป็นจริง”

เสียงเพลงลอยลมหายไปแล้ว แต่ฉันก็หวังว่า ความฝันและแรงบันดาลใจจะอยู่กับพวกเขาตลอดไป..นะเด็กน้อย

“เราะออ กุสุมาลย์” ศิลป์อีสานสร้างสุข

มาลี ร้อยสีพันใบ

สาวโล้กับการรำ โส้ทั้งบั้ง

ในวันหยุดยาวช่วงเทศกาลวันเข้าพรรษาแบบนี้ หลายครอบครัวเข้าวัด ทำบุญ ถวายเทียนพรรษา และมีความสุขกับการฟังเทศน์ฟังธรรม แต่พวกเราทีม “ศิลปินอีสานสัญจรสอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร” ได้มาทำบุญด้วยการนำเอาความรู้ด้านศิลปะมาถ่ายทอดให้กับเด็กนักเรียนที่รอรับด้วยแววตาแห่งความหวัง

โอกาสดีที่เข้าพรรษาปีนี้ เราได้สัญจรมาถิ่นธรรมะเมืองสกลนคร ดีไปกว่านั้นคือเราได้มาเยือนถิ่นไทโส้ กุสุมาลย์ เมืองที่มีประวัติความเป็นมาของชาติพันธุ์หนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยมายาวนาน โดยเรื่องราวของชาวโล้ที่นี้น่าสนใจยิ่งนัก กุสุมาลย์ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสกลนคร ซึ่งแยกตัวห่างออกมาจากตัวเมืองระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เด็กนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมาร่วมค่ายครั้งนี้ร้อยละร้อยกว่าคน และพอลถามว่าใครเป็นลูกหลานชาวโล้บ้าง มีเด็กเกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ยกมือ และพอลถามว่าใครพูดภาษาไทยโล้ได้บ้าง แม้จำนวนคนยกมือจะลดลง แต่อย่างน้อยก็หลงเหลือให้ได้รู้ว่าพวกเขาگویังสามารถพูดภาษาบรรพบุรุษได้

คำมา อามาตมนตรี ปราชญ์ชาวบ้านรุ่นใหม่ที่บอกเล่าเรื่องราวของชาวไทลื้อ บอกว่า เป็นชาติพันธุ์หนึ่ง ที่เคยอาศัยอยู่ในเขตเมืองมหาชัยกองแก้ว ประเทศลาว ก่อนจะถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทยช่วงสมัยรัชกาลที่ ๓ และเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของภาคอีสาน ตั้งแต่จังหวัดนครพนม สกลนคร และมุกดาหารบางส่วน ซึ่งที่จังหวัดมุกดาหารนั้นชาวไทลื้อจะเรียกตัวเองว่าชาวบรู หรือ คนภูเข

“เราะฮอ” เป็นคำทักทาย ที่หมายถึง “สวัสดี” ซึ่งชาวไทลื้อใช้ทักทายกัน เด็กๆ แกล้งพูดทักทายทำเอาคนมาเยื่อนอย่างเรายังมั่งกันง เพราะไม่เข้าใจ นอกจากนั้นชาวไทลื้อพื้นถิ่นที่นี่ ยังมีวัฒนธรรมดั้งเดิมทั้งการทอผ้า การแต่งกาย และการแสดง ที่ยังมีให้เห็นอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะงานประจำปี “เทศกาลโล้รำลึก” ซึ่งจะจัดในช่วงงานบุญเดือนสาม บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอกุสุมาลย์จะเต็มไปด้วยชาวไทลื้อที่มารวมตัวกัน โดยการแสดงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ “โล้ทั้งบั้ง” และ “รำลายกลอง” ที่ยังคงรักษาความเป็นโล้ ทั้งการแต่งกาย ดนตรี และ ทำร้ายรำ แถมมีหมอลำหรือ หมอลำทรง ,รำทรง ผู้นำทางจิตวิญญาณเข้าร่วมด้วย ช่วงการจัดงานเทศกาลนี้นั้น ชาวโล้กุสุมาลย์ทุกคนจะถือเป็นวันหยุด โดยงานจะมี ๓ วัน ๓ คืน โดยเริ่มตั้งแต่ขึ้น ๔ ค่ำเดือน ๓ เป็นต้นไป

สำหรับค่าย “ศิลปินอีสานสัญจรสอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร” ปี ๒ ของเราในครั้งนี้ ได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และจิตของไม่แพ้ศิลปินดาราทันที ฐานทัศนศิลป์ ครูเบิ้ม ไพบูลย์ธรรมเรื่องฤทธิ์,ฐานถ่ายภาพ รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย,ฐานดนตรี ศิลปินเพลง นิด ลายลือ ,ฐานวรรณศิลป์ ไพบรินทร์ ขาวงาม กวีซีไรต์ ปี ๒๕๓๘ ,ฐานศิลปะการแสดงละคร โดยเศกสันต์ วิชัยพล จากบ้านชีวาศิลป์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ ฐานหนังสือ โดย ไพฑูรย์เพิ่มศิรินิवास นักทำหนังสือมือรางวัลระดับประเทศ มาให้ความรู้

๒ คืน ๓ วัน กับบรรยากาศถิ่นไทลื้อกุสุมาลย์ แม้ฝนจะตกตลอดทั้งวันคืน แต่ก็ไม่ได้ทำให้เด็กเยาวชนที่นี่ท้อและไม่สนุกกับการเข้าค่าย เพราะแต่ละคนมีความมุ่งมั่นสนใจ และ เอาใจกับจังกับศิลปะแขนงต่างๆที่วิทยากรได้นำมาถ่ายทอดให้ ทั้งละครที่ออกมาดีเกินคาด จนครูหลายคนเอ่ยปากว่า ละครสามารถสะท้อนเรื่องราวได้ดี และหากนำเอาละครเรื่องนี้ไปแสดงให้เด็ก ๆ ดู ก็จะทำให้เขาเข้าใจเรื่องการห่างไกลอบายมุขได้

คำมา อามาตมนตรี

ครูเบิ้ม สอนลูกศิษย์

อาจารย์สุชีลา เพชรแก้ว
และ นักเรียนร่วมค่าย

มากขึ้น

นอกจากนั้นหนังสือ ก็ทำเอาเพื่อน ๆ หัวเราะร่วน เพราะนำเสนอเรื่อง
ของภาษาโล้ ที่ในวันเด็กรุ่นใหม่จะไม่อยากพูด และพอไม่อยากพูดไม่อยากรู้
เลยถูกเพื่อน ๆ แกล้งเอา

อภิญญา สีขึ้น นักเรียนชั้น ม.๖ โรงเรียนกุสุมาลย์ หนึ่งในนักเรียนที่เป็น
ชาวโล้และยังพูดภาษาโล้ได้บอกว่า ที่บ้านเธอแม่สอนให้พูดโล้ตั้งแต่เกิด โดยเธอ
เป็นลูกครึ่งโล้และผู้ไท ตอนเด็ก ๆ เธออยู่บ้านแม่ แม่สอนพูดโล้ และพอโตหน่อย
เธอย้ายมาอยู่บ้านพ่อและได้พูดผู้ไท ซึ่งมีความแตกต่างกันมากเรื่องภาษา ทำให้
เธอสามารถพูดภาษาถิ่นได้ทั้งสองภาษา

ชมผลงานหนังสือ

เธอบอกว่าภาษาโล้เป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร ไม่ได้ยากหากสนใจ
อยากพูด เพราะขนาดคนต่างชาติชาวอังกฤษมาอยู่แถวนี้หัดพูดไม่ถึงเดือนก็
พูดได้ เพราะฉะนั้นหากใครสนใจก็สามารถหัดพูดภาษาโล้กับพวกเธอได้เช่น
กัน และเธอเองภูมิใจที่เกิดมาเป็นชาวโล้และพูดภาษาท้องถิ่นได้ แถมได้เปรียบ
มากกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ที่พูดได้แค่บางภาษาเท่านั้น โดยเธออยากจะให้ภาษา
โล้ได้สืบทอดต่อไปอีกยาวนาน พร้อมวอนขอให้พ่อแม่ผู้ปกครองพูดภาษาโล้กับ
เด็กรุ่นใหม่และสอนภาษาโล้ให้กับลูกหลานเพื่อให้ภาษานี้คงอยู่ต่อไป ไม่เลือน
หายไปกับสังคมใหม่ที่กำลังจะเข้ามา และเด็ก ๆ ชาวโล้รุ่นใหม่ตอนนี้ หากไม่
ยอมเรียนรู้ภาษาโล้ ก็จะทำให้ถูกเพื่อน ๆ แกล้ง โดยนำเอาภาษาโล้ที่แปลก ๆ มา
แกล้งและมาถาม หากตอบไม่ได้ หรือหากไม่รู้ ก็จะถูกเพื่อน ๆ ล้อ และทำให้ขาย
หน้าได้ เพราะฉะนั้น เขียวชนคนโล้ทุกคนจะต้องเรียนรู้ภาษาโล้ให้ได้

อภิญญา สีขึ้น กำลังบอกเล่าความรู้สึก

“ในฐานะเป็นลูกหลานโล้คนหนึ่ง หนูภูมิใจในความเป็นโล้ เพราะภาษา
นี้ควรจะอนุรักษ์เก็บไว้ และอยากบอกต่อให้พ่อแม่ช่วยสอนลูกให้พูดภาษาโล้
ตั้งแต่เด็ก หากพ่อแม่ไม่สอน เด็กจะไม่รู้ อยากให้ส่งเสริมและสอนลูกหลานให้
พูดโล้ให้ภาษาโล้คงอยู่คู่กับชาวโล้ตลอดไป” อภิญญา บอก

ส่วนการได้เข้าค่ายครั้งนี้ เธอบอกว่า รู้สึกดี และภูมิใจที่มีคนเห็นความสำคัญของชาวโล้ มาทำค่ายในถิ่นชาวโล้ แถมได้ความรู้ ได้มิตรภาพ ที่สำคัญทำให้เธอรู้ว่ามหาวิทยาลัยอีกมากมายที่ยังมีจิตใจดีต่อเด็ก ๆ และมาถ่ายทอดความรู้ให้เด็กเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล เธอเองอยู่ฐานการถ่ายภาพ ได้เรียนรู้เทคนิค จุดเด่น จุดด้อยของภาพว่าต้องสื่ออย่างไร และมั่นใจว่าพอจบค่ายนี้ไปเธอจะสามารถถ่ายภาพได้ดีกว่าที่เคยถ่ายมาก่อนแน่นอน

ส่วนฐานแต่งเพลง ที่ได้ครูนักแต่งเพลงอย่าง ครูนิด ลายสือ เป็นวิทยากรประจำฐาน และได้แนะนำวิธีการแต่งเพลงให้เด็ก ๆ ก่อนจะให้พวกเขาช่วยกันคิดเนื้อเพลงที่ละท่อน ทีละบท จนกระทั่งได้เพลงเพราะ ๆ ประจำค่ายที่ ร้องกันดีทุกคน เนื้อเพลงบอกแล้วว่า

ฮักสาวไทโล้

น้องเป็นสาวไทโล้กุสุมาลย์ ตาหวาน ๆ มีแต่คนงาม ๆ
คิดถึงทุกยาม คิดฮอดอ้าย พาไปเที่ยวป่า
ไปเหยงไ่มดแดง แต่มจักจั้น จำได้ปละ
ดอกกระเจียวป่า เก็บผักหวาน กินแลงนากัน
อยากให้อ้ายมาเยือน พิพิธภัณฑ์ หมูเฮาไทโล้
ถึงไม่ใหญ่โต แต่ก็มีวิถึดงาม
งามในน้ำใจ งามหลาย งามวัฒนธรรม
ดอกฟ้ายามค่ำ ผากถาม ว่าอ้ายไปอยู่ไส
วันที่ฝนตกพร่ำ ๆ ค่ำคืนฟ้าหม่น ๆ
น้ำตาฟ้าหล่น เสียงฝนขับขาน ไปแล้วอย่าไปลับ
ให้ฟ้าวกกลับกุสุมาลย์

รศ.สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย
วิทยากรฐานถ่ายภาพ

ฐานถ่ายภาพที่ได้โอกาสถ่ายนางแบบ

ฐานแต่งเพลง
กับการแต่งกันทีละท่อน

ฐานเพลง โชว์ความสามารถ

ครูนิค ลายสื่อ
กับลูกศิษย์ฐานเพลง

อย่าให้น้องคอยนาน ฮ่าฮอนคอยอ้าย (ซ้ำทั้งหมด)
ส่วน จิราภา พรหมมาตย์ หนึ่งในผู้ร่วมค่ายอีกคนซึ่งอยู่ฐานหนังสือ บอกว่า รู้สึกดีและสนุกเพราะได้เรียนรู้การทำงานเบื้องหลัง ซึ่งเป็นงานที่ไม่ได้มาง่าย ๆ แต่พวกเขาชอบมาก เพราะได้พบเพื่อนใหม่ และก็สนิทกันมากในเวลาอันรวดเร็ว เนื่องจากต้องทำงานเพื่อจุดหมายเดียวกัน

“หากเสร็จจากค่ายนี้ไป คาดว่าจะสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ไปทำหนังสือของเราเองได้ เพราะเรารู้ขั้นตอนการผลิตหมดแล้ว การทำหนังสือจะต้องมี ก่อนผลิต ขณะผลิตและหลังผลิตคือการตัดต่อ โดยเราได้ทราบเทคนิคจากวิทยากรหมด มันใจว่าหากจบค่ายหนูจะทำหนังสือได้แน่นอน” เธอบอก

หนังสือที่ล้อเลียนเด็กเขาวงกตคนไทไสรุ่นใหม่ที่ไม่ยอมเรียนรู้ภาษาของบรรพบุรุษตนเอง

ในขณะที่ครูต่างโรงเรียน ที่มานั่งเฝ้าลูกศิษย์ทุกวันตลอดระยะเวลาการเข้าค่ายอย่าง อาจารย์พูนสวัสดิ์ วัชรสาร จากโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เล่าว่า ดีใจที่ได้มาร่วมค่ายในครั้งนี้ แม้จะเป็นการเสียสละมาในวันหยุดแต่ได้ประโยชน์มาก เพราะครั้งแรกที่มากังวลใจมาก เพราะเกรงว่าเด็ก ๆ จะไม่ชอบ แต่พอมาแล้วเด็กมีความสุขทำให้ครูดีใจ

โดยนักเรียนโรงเรียนสกลราชฯ มีมาร่วมเข้าค่าย ๙ คน คัดเลือกเด็กจากที่เขาสมัครใจ อยากมาและเป็นเด็กที่ครูเห็นแววเลยอยากจะสนับสนุน ปกติแล้วโรงเรียนสกลราชฯเองมีกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียนเหมือนกัน โดยเฉพาะค่ายภาษาไทยจัดทุกปี แต่ไม่ได้มีวิทยากรมืออาชีพขนาดนี้ เพราะทำในกลุ่มเล็กๆ โดยเน้นให้เด็กได้รู้การเขียน ใช้เวลาแค่ ๑ วันเท่านั้น แต่งานนี้เห็นได้ชัดว่าเด็ก ๆ เขาสร้างสรรค์ผลงานออกมาแตกต่างจากงานที่เขาได้จากค่ายอื่นๆ เพราะค่ายนี้สอนกระบวนการคิด กระบวนการลงมือ และกระบวนการทำ ทำให้เด็กมีความสุขกับการสร้างงานศิลปะ ผลงานที่ออกมาเห็นได้ชัดเจนว่ามีจิตวิญญาณของพวกเขาอยู่ในนั้นด้วย

“มานั่งเฝ้า และสังเกตเขาไปด้วย ตอบได้เลยว่า ค่ายนี้เห็นผลเพราะลูกศิษย์

บอกเล่าเรื่องราวความประทับใจ กับการเป็นวิทยากร

ฐานหนังสือสั้น วางแผน
ก่อนการถ่ายทำ

ยิ้มแย้ม มีความสุข เขาได้ประโยชน์มาก ตอนแรกกังวลใจ ครูผู้มาดูแลก็เครียด เพราะเกรงเขาจะไม่มีความสุข แต่พอเขาอยู่ได้จนวันสุดท้ายก็ดีใจ เราเห็นเด็กเรายิ้ม และได้ความรู้ไปเต็มๆ เราก็ดีใจ ตอนนี้สบายใจแล้ว เห็นแบบนี้อยากจะจัดที่โรงเรียนบ้าง เหมือนกัน คุ่มที่เราเผื่อเรา"อาจารย์พูนสวัสดิ์ บอกเล่า ในเวลาที่ใกล้ปิดค่ายไปทุกที่

ส่วนครูเบิ้ม ไพบุลย์ ธรรมเรืองฤทธิ์ วิทยากรฐานทัศนศิลป์ บอกว่า ผลงานที่เด็กนำเสนอเกือบทุกชิ้น เป็นผลงานคุณภาพที่สามารถส่งประกวดได้เลย เพราะตอนที่แนะนำวิธีการวาดภาพนั้น บอกประเด็นการนำเสนอให้เขาว่า ให้เขียนเรื่องบ้านตนเอง ธรรมชาติ และ วิถีชีวิต ซึ่งเด็กในค่ายทุกคนสามารถนำเสนอออกมาได้เป็นอย่างดี ภาพที่เห็นบางภาพผู้ใหญ่ยังคิดไม่ได้ และรูปแบบการวาดที่ได้แนะนำคือ การใช้

จับมือร้องเพลง คำสัญญา ก่อนจากลา

ดร.รุ่งอรุณ บุญสายัณห์ และ อาจารย์สุชีลา เพชรแก้ว

วิทยากรและเด็กเยาวชน
คนค่ายถิ่นไท่ไต้

สี่ ให้ใช้สไลโคโนสติกจากเข้มไปจางและจางที่สุด โดยเด็กแต่ละคนทำได้ดีมาก บางคนไม่มีพื้นฐานแต่เขาอยากเรียนรู้ ใช้ใจศึกษา ทำให้เขาสนุกและมีผลงานออกมาอย่างน่าชื่นชม

วันนั้นก่อนจะลาจากกันเสียงเพลงคำสัญญาที่ทุกคนในค่ายได้ร่วมกันร้องพร้อมกับ เด็ก ๆ ในค่ายไขว้แขนจับมืออำลา โดยมีครู อาจารย์ วิทยากร เข้าแถวไปสัมผัสมือทุกคน ทำเอาหลายคนน้ำตาไหล อดกลั้นความปลื้มปิติเอาไว้ไม่ได้ โดยมีเสียงสัญญาของหัวใจที่บอกว่า คงมีโอกาสได้พบเจอกันอีก

แม้ค่ายจะจบไปแล้ว แต่ความประทับใจและภูมิใจยังหลงเหลืออยู่ในหัวใจและสีหน้าของทุกคน โดยเฉพาะต้องขอบคุณผู้ประสานงานค่ายอย่าง อาจารย์สุชีลา เพชรแก้ว ครูศิลปะโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม ที่รับเอาโอกาสดีๆ แบบนี้ไปให้ลูกศิษย์พร้อมเด็กและเยาวชนที่จังหวัดสกลนคร เพราะหากครูซึ่งรู้จักลูกศิษย์ดีที่สุดไม่หยิบยื่นโอกาสให้กับพวกเขาแล้ว โอกาสที่พวกเขาจะได้รับแบบนี้ คงหายากยิ่งนัก และถ้อยคำที่อยากจะบอกเล่า แม้จะลาจากถิ่นกุสุมาลย์มาแล้ว แต่ความประทับใจยังคงอยู่ นั่นคือคำว่า “ฮิ มะ อะไบย์” ฉันทักเธอนะกุสุมาลย์ ถิ่นชาวไร่ที่แสนน่ารักและเงียบสงบ จนกว่าเราจะพบกันอีก.

หนังสือที่ล้อเลียนเด็กเยาวชนคนไท่ไต้
รุ่นใหม่ที่ไม่ยอมเรียนรู้ภาษา
ของบรรพบุรุษตนเอง

ตัวชี้วัดเมืองสามดีวิถีสุข ประเภท ตัวชี้วัด

พื้นที่ดี ๑. ชุมชนร่วมกันออกแบบและจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ในโรงเรียนหรือในพื้นที่สาธารณะ

๒. กิจกรรมสร้างสรรค์ในโรงเรียนหรือในพื้นที่สาธารณะมีหลายรูปแบบ

๓. ภายในชุมชนมีภูมิสถาปัตยกรรม/ ธรรมชาติที่สวยงาม คงความเป็นเอกลักษณ์

๔. เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ที่ยั่งยืน

๕. เกิดแหล่งเรียนรู้/ ศูนย์เรียนรู้ในชุมชนที่ทุกคนเข้าถึง

สื่อดี ๑. มีรายการของสื่อท้องถิ่นที่เป็นสื่อสร้างสรรค์

๒. เด็ก เยาวชนและครอบครัวมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตสื่อท้องถิ่น (วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์)

๓. มีรูปแบบการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ของเมืองและเรื่องเล่าที่หลากหลาย

๔. มีการพัฒนาและการใช้หลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับสื่อสร้างสรรค์

๕. เกิดผู้นำ/ แกนนำชุมชนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

ภูมิดี

๑. ครูภูมิปัญญา ปราชญ์ท้องถิ่น ศิลปินพื้นบ้านที่มีบทบาท ต่อการพัฒนาการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

๒. ความตระหนักของชุมชนในอิทธิพลของสื่อ

๓. เด็กและเยาวชนบอกเล่าเรื่องราวของท้องถิ่นได้ด้วยความภาคภูมิใจ

๔. เด็กและเยาวชนรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือชมรมทำกิจกรรมสร้างสรรค์

ค่ายศิลปป็นสัญจรสอนศิลป์ถิ่นทุรกันดาร ปี ๒

โดย เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ในการทำโครงการค่ายนี้

๑. นำเอาศิลปวัฒนธรรมอีสาน ที่อยู่ในตัวของศิลปินที่มีชื่อเสียงแต่ละสาขา ส่งต่อไปยังชุมชนและคนในชุมชน โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน ได้ร่วมกันเรียนรู้และสืบทอดต่อไป โดยเน้นความสนใจของเด็กเยาวชนและประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก

๒. ก่อให้เกิดกิจกรรมด้านศิลปะ เพื่อสร้างความสุขให้คนในสังคมที่อยู่ห่างไกล และด้วยโอกาสที่จะเสพศิลปะผ่านตัวศิลปินที่มีชื่อเสียงในระดับภูมิภาค และ ชุมชน

๓. สร้างโอกาสให้ศิลปิน ได้เชื่อมโยงศิลปะ และ วัฒนธรรม สู่สังคมชายขอบ ถิ่นทุรกันดาร พร้อมนำเสนอภาพของสังคมที่มีอยู่เชื่อมโยงมายังคนในสังคมเมือง ผ่าน ภาพเขียน บทกวี และ กลอนลำ หรือ ศิลปะพื้นบ้านแขนงต่างๆ

๔. สร้างแรงบันดาลใจ และเป็นแบบอย่างในการสังคมแห่งการเรียนรู้ และการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม จากศิลปินในชุมชน สู่เด็กรุ่นใหม่ที่ต้องการเรียนรู้ศิลปะแขนงนั้นๆ

๕. เปิดโอกาสให้เด็กเยาวชนได้แสดงศักยภาพและ ใริ่งงานศิลปะที่ตนเองชื่นชอบหลังเรียนรู้กับครูศิลปินต้นแบบให้ครอบครัว ชุมชน และ สังคมถิ่นเกิดได้ชื่นชม และร่วมกันภาคภูมิใจในศิลปะพื้นถิ่นนั้นๆ

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์

๑. กลุ่มเด็กเยาวชนทั้งในและนอกระบบ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา พร้อมผู้สนใจ คนในชุมชนชายขอบที่อยู่ในพื้นที่อำเภอนั้นๆ และเป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย ในถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะคนชายขอบอีสาน ที่อยู่ห่างไกล กิจกรรมละไม่เกิน ๑๐๐ คน

๒. กลุ่มเยาวชนในระดับมหาวิทยาลัยที่มีความสนใจด้านศิลปะทั้ง ๔ แขนงได้ร่วมทำกิจกรรมในค่าย ไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน

ประเด็นปัญหา/สิ่งที่อยากเปลี่ยนแปลง

ทั่วทุกพื้นที่ของภาคอีสาน และประเทศไทย มีความสวยงามและความงดงามของพื้นที่ ภูมิปัญญาที่พร้อมจะส่งต่อไปยังลูกหลาน หากมีการนำเอาสื่อศิลปวัฒนธรรมที่ดี ส่งผ่านไปยังชุมชน เด็กเยาวชน และประชาชนในพื้นที่ ด้วยเรื่องราวปลุกใจ ให้ทำสิ่งดีงาม และส่งต่อไปยังเยาวชนรุ่นต่อไป โดยอาศัยหลักคิด พื้นที่ที่ดี ภูมิปัญญาที่มีอยู่ เพื่อนำเสนอออกมาเป็นสื่อด้านศิลปวัฒนธรรมที่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล่าผ่านนิทาน เพลง ดนตรี กวี กลอนลำ ภาพวาด น่าจะเป็นสิ่งดีที่จะสามารถ กระตุ้น และนำเสนอออกมาผ่านงานศิลปะเหล่านี้ พร้อมสอดแทรกเรื่องการ งดเหล้า งดบุหรี่ ให้เด็กเป็นภูมิคุ้มกันไปในตัวด้วย

โดย (พื้นที่ดี) ชุมชนออกแบบร่วมกัน และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ในโรงเรียนและพื้นที่สาธารณะ , ภายใต้สภาพพื้นที่สวยงาม (ภูมิติ) ครูภูมิปัญญา ศิลปินพื้นบ้านที่มีบทบาท ต่อการพัฒนาการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ลงพื้นที่แนะนำ และสอนเด็ก ๆ เพื่อให้ได้ (สื่อดี) มีรูปแบบการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ของเมืองและ เรื่องเล่าที่หลากหลาย และ เกิดผู้นำ/แกนนำชุมชนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ คงจะทำให้พื้นที่นี้มีแต่สิ่งดีงามในอนาคต รวมไปถึงรณรงค์เรื่องการเลิกเหล้า เลิกบุหรี่ และหันมาทำสิ่งดีงามให้กับชุมชนของตนเอง พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองบัวลำภู และ จังหวัดสกลนคร .

ประวัติวิทยากร

ไพโรรินทร์ ขาวงาม

ไพโรรินทร์ เกิดในครอบครัวชาวนาจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นบุตรของนายสมัย และนางดวงขาวงาม เขาเป็นคนที่ ๓ จากพี่น้อง ๙ คน จบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนบ้านตาหยวก และบวชเรียนต่อจนจบมัธยมปลาย ที่มหาเมฆกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตวังน้อย พระนครศรีอยุธยา อยู่ช่วยฝึกสอนวิชาภาษาไทยและวรรณคดี เพื่อตอบแทนคุณสถาบันระยะหนึ่งจึงลาสิกขาบท

จากนั้นมุ่งสู่เชียงใหม่ เป็นพนักงานพิสูจน์อักษร หนังสือพิมพ์ประชากรรายวัน ก่อนเลื่อนฐานะขึ้นเป็นนักข่าว สังคมประสบการณ์กับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็กๆ หลายฉบับ จบปี ๒๕๒7 ตัดสินใจเข้ากรุง ทำงานฝ่ายศิลปนิเทศสารสปีดเวย์ ต่อสู้ชีวิตทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทำรูปเคลือบพลาสติกวางขายข้างถนน พนักงานขายไอศกรีม ปี ๒๕๒๘ ช่วยงานนิเทศสารสุพรรณ ปี ๒๕๓๑ ประจำกองบรรณาธิการวารสารปาจารย์สาร ต่อมาเป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจสำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น ประจำกองบรรณาธิการหนังสือตีเขต เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการชีวิต ต้องสู้ ปัจจุบันเป็นคอลัมนิสต์อิสระ

ไพโรรินทร์ เดิมชื่อ 'ไพรัช' เป็นคนชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก เคยใช้นามปากกา 'สามแถวไพรัช' ส่งความเรียงไปลงในนิตยสารชัยพฤกษ์การ์ตูน ต่อมาเปลี่ยนใช้นามปากกาว่า 'ไพโรรินทร์ วิเชียรฉันท' ในการเขียนกลอน และเพื่อขจัดความยุ่งยากในการรับค่าเรื่อง เขาได้เปลี่ยนชื่อจริงเป็น 'ไพโรรินทร์' จึงเป็นทั้งชื่อจริงและนามปากกาตั้งแต่นั้นมา

ผลงาน ลำนำวนเนอร์ (๒๕๒๘) รวมบทกวี , คำใดจะเอ่ยได้ตั้งใจ (๒๕๒๙) รวมบทกวี เข้ารอบซีไรต์ พ.ศ. ๒๕๒๙ , ไม่ใช่บทกวีจากชายป่าอารยธรรม (๒๕๓๐) รวมบทกวีไร้ฉันทลักษณ์, ฤดีกาล (๒๕๓๒) รวมบทกวี เข้ารอบซีไรต์ พ.ศ. ๒๕๓๕ , คือแรงใจและไฟฝัน (๒๕๓๔) รวมบทกวี , ถนนนักฝัน (๒๕๓๕) รวมบทกวีประกอบภาพ , ม้าก้านกล้วย (๒๕๓๘) รวมบทกวี ได้รับรางวัลซีไรต์ พ.ศ. ๒๕๓๘ , เจ้านกกวี (๒๕๔๐) รวมบทกวี , ทอดยอด (๒๕๔๒) รวมบทความและเรื่องสั้น , เพราะภาพพูดได้ หัวใจจึงขอฟัง (๒๕๔๔) , ผมจรรอนแรมจาก กลุ่มแม่น้ำมูล (๒๕๔๕) , ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีรัก (๒๕๔๕) , ดวงใจจึงจำนรรจ์ (๒๕๔๗) , จิบใจ จอกจ้อย (๒๕๔๗) และ กลอนกล่อมโลก (๒๕๔๗) ฯลฯ

ไพโรรินทร์ ขาวงาม

อังคาร จันทาทิพย์

อังคาร จันทาทิพย์

อังคาร จันทาทิพย์ เกิดเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ที่อำเภอแม่จวน จังหวัดขอนแก่น เริ่มเขียนบทกวีมาตั้งแต่เรียนมัธยม จบปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มีผลงานโดดเด่นต่อเนื่อง มีผลงานกวีนิพนธ์หลายเล่ม ได้แก่ คนรักของความเศร้า, วิมานลงแดง (รางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี ๒๕๔๕), ที่ที่เราอยู่นอยู่ (เข้ารอบสุดท้ายรางวัลซีไรต์ ๒๕๕๐), หนทางและที่พักพิง (รางวัลสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี ๒๕๕๓) และผลงานล่าสุด รวมกวีนิพนธ์ ‘หัวใจห้องที่ห้า’ ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ประจำปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ บทกวี ‘เสียงกบฏเขาที่ถนนข้าวสาร’ ได้รับรางวัลบทกวีดีเด่นจากสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี ๒๕๕๔, บทกวี ‘ความตายของสันติสุข’ ได้รับรางวัลกวีนิพนธ์ยอดเยี่ยมนายอินทร์อะวอร์ด ปี ๒๕๕๔ และบทกวี ‘บ้านไม่มีใครอยู่’ ได้รับรางวัลกวีนิพนธ์ยอดเยี่ยมนายอินทร์อะวอร์ด ปี ๒๕๕๖ ปัจจุบันเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสาร mars

วสุ หัวหวน

วสุ หัวหวน

เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๓ อ.หนองหาน จ.อุดรธานี การศึกษา จบชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองบัวแดง อ.หนองหาน จ.อุดรธานี มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี ปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เริ่มต้น เป็นศิลปิน-นักแต่งเพลง ที่ รถไฟดนตรี / เป็น โปรดิวเซอร์ -นักแต่งเพลง ที่ แกรมมีโกลด์ ปัจจุบัน เป็นโปรดิวเซอร์-นักแต่งเพลง ที่ สหภาพดนตรี

ผลงานเด่นๆ

-เป็นโปรดิวเซอร์ดูแลการผลิตอัลบั้มของนักร้องลูกทุ่ง-เพื่อชีวิต เช่น ไผ่ พงศธร ตี้กแตน ชลดา เสถียร ทำมือ พี สะเดิด จ๊กจั่น วันวิสาข์ ไม้เมือง แสน นากา (แกรมมี่โกลด์) สุรัชชัย จันทิมาธร (สหภาพดนตรี)

- แต่งเพลง คนบ้านเดียวกัน ชอบทำให้คนคิดถึง ทบ๒ ลูกอีสาน บังเอิญมีหัวใจ แสง เต็นถามข้าวแสงดาวนำทาง และเพลงดังๆ เกือบทั้งหมดของไผ่ พงศธร

- แต่งเพลง นึกเสียวว่าสงสาร (อ้อย กะท้อน),ฝากแฟนผมด้วย (เดวิด อินธี), แต่งเพลง คิดฮอด (บอดี้สแลม ร่วมกับตูน คงมาลัย) , ขอได้ไหมช่วยเป็นแฟนเลย (กบ แท็กซี่) ,ริมฝั่งหนองหาน คิดฮอดเชียงคาน (มนต์แคน แก่นคูณ) ,หนาวแสงนีออน แฟนเก็บ ดอกนีออน บานค่า คีนใจให้กัน อยากฝันดีมีบ้านเรา คนของวันพรุ่งนี้ ฯลฯ (ตี้กแตน ชลดา), เก็บรักไว้ที่ ปลายรุ้ง อยากพับแผ่นฟ้า ไปรษณีย์ดาว อีกครึ่งขอฝัน ฯลฯ (ไม้เมือง) , เก็บปากไว้กินข้าว คูถั่ว คูถั่ว มนุษย์เงินดาวนั้ ปลง สามกำลึบ คนจนป้ายแดง ฯลฯ (แสน นากา),วันที่ปมีอ้าย ให้ตายไปกับใจ ฯลฯ (ต่าย อรทัย) , รักคนโทรมาจ้งเลย คิดถึงคิดถึง รักจ้ง ความต้องการทาง แพทย์สูง จ๊กโก้นำเข้า เราควรเป็นแฟนกันได้หรือยัง ฯลฯ (พี สะเดิด) , อยู่ที่ไหนก็เหงาได้ กำลังใจที่เธอไม่รู้ โชคดีที่มีเธอรัก แต่งงานกับพี่ได้ไหม ฯลฯ (เสถียร ทำมือ) , ไม่เหงาไม่มา (ทฤษฎา สุขพิมาย) , ชีวิตภาคค่า (พงษ์สิทธิ์ คำภีร์) , ทุกเพลงในอัลบั้ม “น้ำหงา คาราวาน ร้องเพลงวสุ หัวหาญ “ ที่กำลังจะออกวางจำหน่าย ของ สหภาพดนตรี ฯลฯ

นิด ลายสื่อ

นิด ลายสื่อ

ชื่อจริง : ร่มใจ สาวิกันย์

การศึกษา : มัธยมฯ ที่ ร.ร.อุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี

ปริญญาตรี นิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภูมิลำเนา : จ.อุดรธานี

ผลงาน : เป็นศิลปิน - นักร้อง - นักประพันธ์เพลง

ชุดที่ ๑ กำเนิดแม่น้ำ

ชุดที่ ๒ มาจากห้วยแก้ง

ชุดที่ ๓ คอยเตี้ยใจ

ชุดที่ ๔ รวยลอยมา

ชุดที่ ๕ ถนนนักร้อง

ชุดที่ ๖ ลายสื่อตาหวาน

- ร่วมทำผลงานเพลงกับหมอลำคณะประถมนันเทิงศิลป์ , - หนูภากร
วิเศษศิลป์ , ขวัญดารดา - เป็นโปรดิวเซอร์ให้กับ ราช ภูมिवาริน , ภพ แผ่นดิน
เต็ม , โอ้ - ร็อคหัวหยอง , วงฮักแพง , - ทำห้องบันทึกเสียง , ห้องบันทึกภาพ
ลายสื่อ ขอนแก่น สตูดิโอเพลง

รศ. สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย

อายุ ๗๓ ปี เป็นชาวกรุงเทพมหานคร

ข้าราชการบำนาญคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

โทร. ๐๘๑ ๙๕๔๓๗ ๒๐ และ ๐๘๖ ๔๕๘๐๓๒๕ E – mail : suwatjit@hotmail.com

[http : // www.facebook.com/Suwat Jitpraneechai](http://www.facebook.com/Suwat_Jitpraneechai)

ผลงานบางส่วนทางการถ่ายภาพ

- ได้รับรางวัลทั้งในและต่างประเทศกว่า ๖๐ รางวัล
- นิทรรศการเดี่ยวและร่วมแสดงหลายครั้ง

- สอนวิชาการถ่ายภาพแก่นักศึกษาในวิชาการผลิตสื่อทางการเกษตร หลักการส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมประมง ถ่ายภาพแมลงสำหรับนักศึกษาปริญญาโทที่วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์หลายสถาบัน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- เป็นวิทยากรอบรมการถ่ายภาพให้กับผู้สนใจ หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ตลอดจนชมรม สมาคมทางการถ่ายภาพต่าง ๆ
- เป็นกรรมการตัดสินภาพถ่ายหลายระดับและหลายแห่งของประเทศ
- เป็นนักเขียนในวารสารทางการถ่ายภาพหลายฉบับ
- เป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์

ฯลฯ

รศ. สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย

สุมาลี (โพธิ์พยัคฆ์) สุวรรณกร

สุมาลี (โพธิ์พยัคฆ์) สุวรรณกร

เป็นชาวร้อยเอ็ดโดยกำเนิด ก่อนจะย้ายมาตั้งรกรากที่ขอนแก่นโดยถาวร
จบปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกภาษาไทย จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

เริ่มเขียนหนังสือตั้งแต่เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งบทกวี เรื่องสั้น ความ
เรียง เข้าร่วมการก่อตั้งสโมสรนักเขียนภาคอีสานตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม ที่ทุ่งกะมัง
ชัยภูมิ ในปี ๒๕๓๒ เป็นประธานชมรมวรรณศิลป์ ของ มศว.มหาสารคามคนแรก และ
ทำกิจกรรมด้านวรรณกรรมหลายอย่าง และเคยมีผลงานรวมเล่มตั้งแต่เรียนปริญญาตรี
คือรวมบทกวีชื่อ “คิดถึงเธอคนเดียว” ในปี ๒๕๓๔ โดยใช้นามปากกา “เงาฝัน” และปี
๒๕๓7 มีผลงานรวมเล่มบทกวีอีกครั้งในชื่อ “บทกวีสี่เทา” ปี ๒๕๔๒ ใช้ชื่อ “สุมาลี โพธิ์
พยัคฆ์” มีผลงานรวมเล่มบทความด้านสิ่งแวดล้อมชื่อ “ชุมชนเข้มแข็ง” ในปี ๒๕๔๒ ใช้
ชื่อ “สุมาลี โพธิ์พยัคฆ์” และ ฯลฯ

ปัจจุบันเป็นบรรณาธิการศูนย์ข่าวเครือเนชั่นภาคอีสาน ดูแลข่าว เขียนสารคดี
บทความ เป็นผู้ดำเนินรายการสถานีโทรทัศน์เคเบิลทีวี จ.ขอนแก่น “รายการสายตรง
จากห้องข่าว” และเป็นวิทยากรด้านการเขียนข่าว สารคดี และ วรรณกรรม รวมถึงเป็น
อาจารย์พิเศษให้กับหลายสถาบัน

ปัจจุบันตำแหน่งประธานสโมสรนักเขียนภาคอีสาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐- ปัจจุบัน
และเป็นผู้ประสานงานเครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่อยู่ ๕๒๙/๒๑๘
ซอย ๑๒ หมู่บ้านแก่นทองธานี ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐
เบอร์ติดต่อ ๐๘๙-๖๖๙๓๙๒๑ อีเมลล์ numalee๑๐๑@hotmail.com
เฟสบุ๊ก @สุมาลี สุวรรณกร

เพลิง วัตसार

เกิดวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

บ้านเลขที่ ๘ หมู่ ๖ บ้านนาคำไฮ ต.นาคำไฮ อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู ๓๙๐๐๐

เบอร์ติดต่อ ๐๘-๑7๖๙-๖๘๒๔

จบการศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เพลิง วัตसार

ไพฑูรย์ เพิ่มศิรินิवास

วัย ๓๐ ปี ชาวจังหวัดศรีสะเกษ

จบ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกียรตินิยมอันดับ ๒ เป็นครูพันธุ์ใหม่ที่ไม่ยอมเป็นครู โชคดีที่เขายกเลิกโครงการไปก่อน สาเหตุที่ไม่ยอมเป็นครูเพราะไม่ยอมจบ ๕ ปีพร้อมเพื่อน แต่ขอเรียนต่ออีก ๑ เทอมไม่เช่นนั้นคงได้เป็นครูแน่ๆ

ตั้งแต่เรียนหนังสือ ได้สนใจที่จะทำหนังสือ โดยศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมกับเคยส่งผลงานเข้าประกวดในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ จนได้รับรางวัลชนะเลิศมาหลายเวที และเป็นหัวหน้าทีมผลิตสื่อสร้างสรรค์ชื่อ เมย์เคย์ หรือ ma4 da4 ที่มีผลงานออกสู่สายตาคุณผู้ชมมากมาย โดยเฉพาะมิวสิควิดีโอล้อเรียน กัมมันต์สไตล์อย่าง กำนันลีตาย จนมียอดวิวทะลุล้านวิว ส่งผลให้ทุกวันนี้เขาผลิตผลงานและรับทำสื่อโฆษณา หนังสือ ให้กับเมืองขอนแก่นและภาคอีสานแถมยังทำงานจิตอาสาในชื่อกลุ่ม “ปั่นปั่น ไรเตอร์” อีกด้วย

ติดต่อ หรือ อยากคุยกับเขาได้ที่ @Phaitoon Permsiriniwas

ไพฑูรย์ เพิ่มศิรินิवास

เศกสันต์ วิชัยพล

เศกสันต์ วิชัยพล

เกิดและโตที่จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสนใจในศิลปะการแสดง และ
ข่าวสารบ้านเมือง มาตั้งแต่เด็ก

สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
บัณฑิต สาขา การละครคอน มีทักษะในการทำงานกับเด็กป่วยเรื้อรัง โดยการใช้
กระบวนการละครในการศึกษาเพื่อสื่อสารและส่งเสริมศักยภาพให้เด็กป่วยได้
แสดงออก เป็นการผ่อนคลายความเจ็บปวด และเสริมกำลังใจ อดทนดูแลตัวเองให้
แข็งแรง

สิ่งที่ทำ ทำให้เขาได้รับรางวัลและ ทุน “ครูสอนดี” ในฐานะ ครูนอกระบบ
ผู้ใช้กระบวนการละครเพื่อพัฒนาเด็กป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง จากสำนักงาน
ส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ (สสค.)

ปัจจุบันทำงานอยู่ที่ บ้านชีวาศิลป์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (แหล่งรวมจิต
อาสาเพื่อเยียวยา เด็กป่วยเรื้อรัง) ใครอยากติดต่อ สามารถติดต่อได้ทางเฟสบุ๊ก
@เศกสันต์ วิชัยพล ได้เลย

เสียงเพลงข้าพหลบคำย่าให้คิด
ปลายเทียนติดเปลวไฟให้แสงสว่าง
ล้อมรอบวงร้องรำตามแนวทาง
จันทร์สีจางส่องฉายพร่างพรายเงา
เมื่อเทียนดับมอดไหม้คงใกล้แล้ว
โอ้เพื่อนแก้วลาจากฝากเรื่องเล่า
คือเพื่อนค่ายที่ดีที่มีเรา
คอยย่าเฝ้าคตินึกตรึกในทรวง

คำ : นางสาวเบญจพร ไม้อินทร์ โรงเรียนบึงกาฬ จ. บึงกาฬ
ภาพ : นายวิศักดิ์ นาเข้า โรงเรียนหนองบัววิทยาคาร
จ. สกลนคร

“สามเมือง สามดี วิถีสูง”

ส่งศิลปสร้างสุขปี ๒

สนับสนุนโดย

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ติดต่อเครือข่ายศิลปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๕๒๙/๒๑๘ ซอย ๑๒ หมู่บ้านแก่นทองธานี ต.บ้านเป็ด อ.เมือง

จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ อีเมล : numalee101@hotmail.com

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรม
สร้างเสริมสุขภาพ

ศิลปวัฒนธรรม
วัฒนธรรมสามสาขาไทย
ศูนย์กรุงเทพฯ-เชียงใหม่

www.thaiendowment.com

สสส. สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

ปฏิรูปประเทศไทย